

Ходзицька Валентина Василівна

кандидат економічних наук, доцент
доцент кафедри бухгалтерського обліку та консалтингу
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана
м.Київ, Україна
khodzytska.valentyna@kneu.edu.ua
ORCID:0000-0003-2734-763X

ІНВЕСТИЦІЙНА ОЦІНКА ТА АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ КОРПОРАЦІЙ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО ПРИНЦИПІВ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Khodzytska Valentyna

Ph.D.in Economics, Associate Professor,
Associate professor of Department of accounting and consulting,
Kyiv National University of Economics named after Vadym Hetman
Kyiv, Ukraine
khodzytska.valentyna@kneu.edu.ua
ORCID:0000-0003-2734-763X

INVESTMENT EVALUATION AND ANALYSIS OF THE ACTIVITIES OF CORPORATIONS ACCORDING TO THE PRINCIPLES OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT

Анотація. Сучасні реалії визнають соціальний дисбаланс та фінансові кризи, на сьогодні їх негативні наслідки стають очевиднішими. Руйнівний спосіб господарювання людства загрожує екології та справедливості, тому актуалізується відмова від політики недалекоглядних вигод. Спосіб життя та організаційні системи, які завдають шкоду планетним ресурсам відносяться до факторів кризи. Тому актуальними є забезпечення соціальної, екологічної та економічної сталості та перехід до сталих систем. Корпорації грають ключову роль у сталому розвитку. Сталий облік залишається ключовим інструментом для ефективного прийняття рішень, але потребує адаптації до нових реалій.

Облік і підзвітність у сфері сталого розвитку включають методи і інструменти для вимірювання, прогнозування, контролю та підзвітності господарюючих суб'єктів в екологічній царині, сфері соціальної відповідальності та економіки. Інвестиційний інструментарій надає можливість оцінити вплив суб'єкту господарювання на довкілля, суспільство та економіку. Потреба врахування екологічних, економічних та соціальних аспектів стає загальноприйнятим, але практики сталого обліку та підзвітності можуть потребувати часу для повної ефективності в сталому світі. Такий аналіз виявляє проблеми, які можуть залишитися непоміченими іншими системами бухгалтерського обліку, оптимізуючи інформацію для організаційних кроків та оцінки успіху.

В статті описано питання важливості використання інвестиційної оцінки та аналізу для складання нефінансової звітності, якішим маркером якої є впровадження стратегічного курсу.

Ключові слова: релевантність, стратегія, екологічний облік, стратегічний управлінський облік, ефективні управлінські рішення, стратегія розвитку корпорацій, інвестиційний аналіз та оцінка.

Abstract. Modern realities recognize social imbalances and financial crises, today their negative consequences are becoming more obvious. The destructive way of managing humanity threatens ecology and justice, therefore the rejection of the policy of short-sighted benefits is becoming more relevant. Lifestyles and organizational systems that harm the planet's resources are among the factors of the crisis. Therefore, ensuring social, ecological and economic sustainability and the transition to sustainable systems are urgent. Corporations play a key role in sustainable development. Sustainable accounting remains a key tool for effective decision-making, but needs adaptation to new realities.

Accounting and accountability in the field of sustainable development include methods and tools for measurement, forecasting, control and accountability of business entities in the environmental, social and economic spheres. The investment toolkit provides an opportunity to assess the impact of a business entity on the environment, society and economy. The need to consider environmental, economic and social aspects is becoming widely accepted, but sustainable accounting and accountability practices may take time to be fully effective in a sustainable world. Such analysis reveals issues that may be overlooked by other accounting systems, optimizing information for organizational action and measuring success.

The article describes the issue of the importance of using investment evaluation and analysis for the preparation of non-financial reporting, the quality marker of which is the implementation of a strategic course.

Keywords: relevance, strategy, environmental accounting, strategic management accounting, effective management decisions, corporate development strategy, investment analysis and evaluation.

Коди JEL Classification: D71, H72

Постановка проблеми. Спосіб життя людства десятиліттями загрожує екології, тому актуалізується відмова від політики короткострокої прибутковості. Корпоративні системи, які забруднюють навколишнє середовище планети є факторами світової кризи. Людство має усвідомити всі негативні наслідки шкоди довкіллю та забезпечити соціальну, екологічну та економічну сталість та стрімкий перехід до сталих систем. Корпорації грають ключову роль у сталому розвитку. Фінансовий та управлінський обліки залишаються ключовим інструментом для прийняття рішень, але для сталого обліку трансформуються в екологічний облік згідно до нових реалій. Врахування екологічних та соціальних аспектів стає масштабним, хоча практики обліку та підзвітності можуть потребувати трансформації для задоволення інформаційних потреб у сталому світі.

Інвестиційні рішення є життєво необхідними і включають методи і інструменти для вимірювання, прогнозування, аудиту корпорацій у сфері екології, соціальної відповідальності та економіки. Інвестиційний аналіз дозволяє оцінити вплив екологічних запобіжників корпорації на довкілля, суспільство та економіку, а також їхню залежність від соціокультурного контексту. Він вирішує проблеми, які системами фінансового обліку можуть залишитися непоміченими, розширюючи інформацію для організаційних рішень та оцінки успіху. Останнім часом зростає використання інструментів інвестиційного аналізу, включаючи звіти про сталий розвиток у царині інвестицій і аудит корпоративної відповідальності. Важливо проаналізувати цей інструментарій та методи, включаючи їхню ефективність у сприянні переходу до сталішого світу.

Інвестиційні екологічні рішення вкрай актуальні для України, особливо під час війни. У зв'язку з національною гармонізацією з *acquis communautaire*, впровадження принципів сталого розвитку та інвестиційного аналізу стає лише питанням часу. Згідно з Директивою ЄС про корпоративне звітування про сталий розвиток, корпорації повинні вперше застосувати нові правила у 2024 році для звітів, які будуть опубліковані у 2025 році, з обов'язковим наданням впевненості третіми сторонами. З 1 січня 2028 року Директива розповсюдиться і на деякі компанії країн, які не входять до ЄС. Впровадження сталого обліку з найдієвішим інвестиційним аналізом в Україні може сприяти швидшій відбудові після війни, демонструючи іноземним інвесторам відданість компаній сталому розвитку, особливо в умовах загального світового інтересу до цього питання.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. У ході аналізу досліджень в царині сталого розвитку та ефективних інвестиційних рішень, слід зазначити, що ця проблема актуалізується у всьому світі розробкою нових методів, моделей і підходів для інтеграції інвестиційних підходів сталого розвитку до діяльності корпорацій і суспільства загалом. Серед вітчизняних учених проблематикою сталого розвитку займалися зокрема М. Шигун, О. Сокіл, Т. Сторожук, Н. Дружинська, А. Дмитренко, Л. Токаюк, О. Розмислов. Українські автори публікували роботи присвячені окремим аспектам сталого розвитку. Стаття М. Шигун приділила увагу послідовним підходам до трансформативної ролі Цілей сталого розвитку у контексті бухгалтерського обліку. Значущим теоретико-методологічним і прикладним доробком у сфері сталості відзначаються такі науковці-дослідники: М. Лейн, Г. Тредігда, Дж. Унерман, Р. Грей, Р. Фрідман, Н. Крутцен, Дж. Рен, Р. Каплан та багато інших, які запропонували як концептуальні, так емпіричні обґрунтування до підходів сталого розвитку. Особливої уваги заслуговують праці Дж. Унермана та М. Лейн як значний поступ до окреслення суті та меж сталої практики. Отже, комплексні дослідження в царині сталого розвитку залишаються вкрай актуальними: парадигми, принципи, методи, функції, цілі та завдання.

Методика дослідження. Метою дослідження виступає висвітлення методологічної парадигми інвестиційних рішень у царині звітування про сталий розвиток, розкриття особливостей побудови системи прийняття релевантних інвестиційних рішень, розгляд основних систем й основ для звітування про сталий розвиток і пропонування напрямків їх гармонізації. Для досягнення мети актуалізується вирішення таких завдань дослідження:

- 1) розкрити важливість інвестиційного аналізу та оцінки сталого розвитку корпорацій як об'єктивного драйвера сучасної міжнародної економіки;
- 2) вивчити практики та інструменти інтеграції інвестиційних сталих підходів до управлінського обліку;
- 3) максимізація основних міркувань врахування системи інвестиційного аналізу та оцінки в загальній системі управлінського обліку сталого розвитку та обґрунтувати їхню важливість для досягнення Цілей сталого розвитку;
- 4) розглянути методи інвестиційного аналізу та провести практичне аналітичне дослідження стану корпорацій у сфері сталого розвитку.

Для вирішення поставлених завдань було використано низку загальнонаукових і спеціальних методів дослідження, таких як:

- узагальнення та порівняння — для визначення відмінностей між стратегічним управлінським обліком та стратегічним екологічним управлінським обліком;

- аналіз-для виявлення проблем, які виникли під час воєнних дій.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми та формулювання цілей.

Підтримання екологічної безпеки та збереження навколишнього середовища є найважливішою квінтесенцією сталого розвитку. Вдосконалення менеджменту сталості на основі ефективних інвестиційних рішень, аналізу та достовірної оцінки на сьогодні не достатньо досліджені і потребують методичного забезпечення. Отже, витрати на ліквідацію та виведення з експлуатації основних засобів, а також інші потенційні екологічні проблеми, такі як забруднення земель, не враховуються належним чином. Через ці системні упередження компанії можуть ігнорувати фінансово привабливі інвестиції в технології запобігання забруднення та очищення, тому вдосконалення інвестиційного аналізу в царині сталого розвитку є вкрай необхідним.

Мета статті. Описати важливість взаємодії інвестиційного аналізу та сталого обліку для прийняття стратегічних управлінських рішень під впливом воєнних дій, ключовим маркером яких є розробка та реалізація стратегії розвитку корпорацій задля досягнення сталості.. Існує можливість пошуку довгострокових стратегій за допомогою прогнозованого підходу до управління довкіллям, який включає повний спектр аспектів, від організаційної філософії до максимізації екологічних та фінансових результатів.

Викладення основних результатів дослідження. В сьогоденні лівова доля корпорацій тенденційно ігнорують проекти, спрямовані на запобігання забрудненню довкілля, оскільки традиційні методи інвестиційного аналізу часто надають їм неопукність проекту. Цю упередженість можливо пояснити впливом декількох чинників [1–3]:

- традиційний менеджмент, який використовує традиційні методології бухгалтерського обліку не має інструментарію для ефективної оцінки внутрішніх екологічних витрат, оскільки такі підходи потребують розроблення додаткових аспектів облікової політики та методів, які в змозі розрахувати та оцінити витрати на збереження довкілля;

- впливає значна невизначеність, пов'язана зі збереженням довкілля. Управлінський персонал може не мати повної релевантної інформації про характер екологічних витрат, їх масштабування та промоніторити локації та дати їх виникнення. Ця невизначеність обумовлена складністю процесів використання та транспортування небезпечних речовин, впливом екологічних факторів на величину зміни витрат на екологію залежно від різних умов;

- нормативне забезпечення та юридичні рішення в екологічній сфері постійно змінюються. Це ускладнює сталу невизначеність та унеможливорює точну оцінку екологічних витрат.

Вплив усіх факторів обмежує прийняття необхідних рішень стосовно проектів, спрямованих на збереження навколишнього середовища.

Управлінські методи оцінки інвестицій, такі як дисконтований грошовий потік, облікова норма окупності, періоди окупності, розглядають інвестиційні проекти в короткостроковій і менш ризикованій перспективі. Загальновідомо,

що аналіз дисконтованого грошового потоку має тенденцію залучати невеликі проекти з мінімальною тривалістю життя, що не перевищує 10 років. В контексті сталості довкілля дисконтований грошовий потік недооцінює події, які відбуваються в довгостроковій перспективі реалізації проекту. Враховуючи традиційні розрахунки дисконтованого грошового потоку стає зрозумілим зниження ефективності обладнання до кінця її строку його придатності, що призводить до збільшення забруднення довкілля [5–7].

Корпорації, прагнучи отримати конкурентну перевагу та плавно інтегрувати екологічний захист, використовують різні методи вимірювання ефективного включення екологічних ризиків та невизначеностей у свої процеси прийняття ефективних рішень. Вадою цих підходів є певні обмеження, але в сьогоденні вони є значним прогресом у менеджменті навколишнього середовища.

Аналіз та оцінка інвестиційних проектів включають:

- ✓ оцінку загальної вартості;
- ✓ багатокритеріальну оцінку;
- ✓ аналіз ризиків та невизначеностей;
- ✓ соціальну рентабельність інвестицій;
- ✓ оцінку сталих інвестицій.

Ці підходи забезпечують корпорації комплексним інструментарієм для оцінки реальних екологічних та фінансових наслідків інвестування, забезпечуючи обґрунтоване прийняття релевантних рішень та управлінню навколишнім середовищем.

Оцінка загальної вартості. Корпоративні інвестиційні проекти орієнтуються на прийнятний рівень доходності. Важливим аспектом цього процесу розподілу капіталу є оцінка визначення та оцінка витрат і вигід інвестиційних вкладень. При аналізі запропонованих екологічних проектів корпорації мають підрахувати та покрити усі прямі витрати. Загальна сума непрямих витрат не підлягає включенню до бюджету проекту, їх вплив на фінансові перспективи проекту є непрямим. У міру збільшення витрат на утилізацію екологічні проекти стають економічно конкурентоспроможнішими. Але для відповідності критеріям корпоративної прибутковості, суб'єкти господарювання повинні враховувати непрямі, пов'язані з правилами та зобов'язаннями, пов'язаними до поточного виробничого процесу. Важливим є прийняття довгострокової перспективи та оцінка непрямих вигід, пов'язаних з альтернативними методами виробництва [4].

Оцінка загальної вартості суттєво впливає на процес інвестиційного аналізу та оцінки, охоплюючи дані про екологічні витрати — як прямі, так і непрямі, включаючи екологічні ризики. Ця важлива оцінка допомагає корпораціям аналізувати довгострокові витрати, пов'язані з проектами щодо запобігання забруднення навколишнього середовища. Оцінка акцентується на широкому спектрі витрат, доповнюючи традиційний інвестиційний аналіз та включаючи ймовірні екологічні витрати та економію. Оцінка загальної вартості використовує методи повного покриття екологічних витрат для релевантного розподілу екологічних витрат між усіма конкурентоспроможними проектами, продуктами та процесами [8–10].

Інститут з охорони здоров'я США пропонує чотири ключові елементи для оцінки загальної вартості інвестицій:

- інвентаризація витрат;
- розподіл витрат;

- часовий горизонт;
- фінансові індикатори (таблиця 1).

Таблиця 1

ЕЛЕМЕНТИ ОЦІНКИ ЗАГАЛЬНОЇ ВАРТОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОГО АНАЛІЗУ

№	Елемент	Опис
1	інвентаризація витрат	цей елемент включає всі вигоди і витрати, пов'язані з пропонованими капітальними вкладеннями. Він включає прямі і непрямі витрати, витрати на майбутні зобов'язання, менш відчутні переваги і неекологічні витрати
2	розподіл витрат	щоб застосувати всі витрати до конкретного продукту чи процесу, організаціям необхідне чітке розуміння виробничого процесу. Проблеми можуть виникнути у ситуаціях, коли витрати на відходи від різних продуктів та процесів об'єднуються для утилізації
3	часовий горизонт	є життєво важливим фактором при оцінці того, коли проєкт стане прибутковим. У рамках проєктів щодо запобігання забруднення компаніям слід розглянути можливість уникнути майбутньої відповідальності, пов'язаної з тілесними ушкодженнями, матеріальними збитками або штрафами, що накладаються екологічними нормами. Також дуже важливо враховувати майбутні вигоди, які важче оцінити кількісно, такі як збільшення доходів за рахунок покращення якості продукції, покращення корпоративного іміджу або іміджу продукту, а також зниження витрат на підтримання здоров'я. Ці вигоди краще відбиваються за допомогою фінансових показників, розрахованих на триваліший часовий обрій
4	фінансові індикатори	у цьому аналізі часто використовуються традиційні фінансові індикатори, такі як ЧПВ, ВНД та індекс рентабельності

Прийняття оцінки загальної вартості інвестицій не означає, що суттєва більшість екологічно орієнтованих проєктів зможуть конкурувати виключно з економічними міркувань. Але цей аналіз відкриє ширший спектр вигід протягом тривалого періоду порівняно з традиційним інвестиційним аналізом. Також оцінки загальної вартості акцентує неможливість втрати уваги до витрати, пов'язаних з існуючою екологічною практикою.

Багатокритеріальна оцінка. Ще одним інструментарієм, що розширює можливості традиційного інвестиційного аналізу та оцінки, є багатокритеріальна оцінка. Цей метод розроблений для допомоги корпораціям задля систематичного оцінювання варіантів на основі множини критеріїв, які іноді вимірюються з використанням різних або непорівнянних шкал. Багатокритеріальна оцінка є інструментом прийняття рішень, який дозволяє корпораціям застосовувати відповідні критерії у процесі прогнозованого прийняття рішень.

До основних завдань багатокритеріальної оцінки відносять:

- ❖ виявлення компромісу між різними факторами: вартість, соціальні міркування, фактори довкілля, надійність, ризик тощо;
- ❖ інформування менеджерів задля визначення компромісів, визначенні кращих альтернатив та документуванні результатів [9].

Метод багатокритеріальної оцінки використовується для порівняння та оцінки різних даних про екологічну та соціальну дію, в момент відсутності повного

набору монетизованої інформації про вплив. Корпорація Ontario Hydro використовувала багатокритеріальну оцінку для пошуку компромісу між різними екологічними заходами, допомагаючи визначити найважливіші показники впливу на довкілля та збитків для включення до корпоративного бюджетування. Компанії використовують цей метод для порівняння та досягнення компромісу між екологічними та іншими характеристиками: внутрішні екологічні витрати, надійність, гнучкість тощо, які суттєво впливають на процес прийняття інвестиційних рішень.

Методологію багатокритеріальної оцінки можна розділити на три ключові етапи:

- *структурування проблеми ухвалення рішення*: це включає визначення цілей і атрибутів, створення альтернатив і оцінку наслідків кожної альтернативи на основі декількох критеріїв;
- *формулювання моделі переваг*: розробка формальної моделі переваг, яка відображає цінності осіб, які приймають рішення, та витягує відповідну інформацію про їх переваги;
- *оцінка та порівняння альтернатив*: ефективна оцінка відносної ефективності портфелів горизонтів планування, враховуючи критерії, що відображають цілі, пов'язані з альтернативними витратами (приватні витрати), екологічними показниками (включаючи зовнішні впливи та витрати), ефективністю використання ресурсів, соціальними та економічними вигодами. також фінансова та операційна життєздатність [9].

Оцінка екологічних ризиків та аналіз невизначеностей. У сфері управління навколишнім середовищем актуалізується різниця між термінами «невизначеність» і «ризик». Невизначеність ідентифікується з ситуаціями, в яких розподіл ймовірностей події залишається невідомим, водночас ризик використовується в сценаріях, коли такий розподіл може бути здійснений. Задля оцінки ризиків у контексті навколишнього середовища компаніям потрібно вносити корективи у профілі витрат та вигід замість зміни ефективної ставки дисконтування. Важливим є вивчення аспекту впливу оцінок проєктів на зміни ключових параметрів.

Рішення, що пов'язані з уникненням забруднення навколишнього середовища, завжди мають складний характер і мають фінансові ризики. Витрати на ліквідацію техногенних катастроф, врегулювання судових питань, сплата штрафів суттєво зростають в останні десятиліття. Традиційні методи інвестиційного аналізу, побудовані на різних сценаріях майбутніх подій, часто не враховують всі суттєві ризики. Потрібні нові методики оцінки ризику, а також вдосконалене використання існуючих методів для уникнення екологічних проблем [4].

Для ефективної інтеграції екологічних ризиків і невизначеностей у процес інвестиційного аналізу та оцінки пропонується декілька основних підходів та методів вимірювання:

- ❖ оцінка підходів, їх відбір та прогнозування сценаріїв аналізу;
- ❖ моделювання Монте-Карло та дерева рішень.

Оцінка підходів, їх відбір та прогнозування сценаріїв аналізу. Оцінка та вибір підходів — це стратегічний інструментарій, призначений для презентації всіх доступних альтернативних підходів менеджменту. Вони відіграють вирішальну роль, дозволяючи управлінському персоналу, оцінювати та вживати заходів на основі альтернативних варіантів задля пом'якшення впливу ланцюжків речо-

вин на навколишнє середовище. Для корпорацій ефективним є комплексний триетапний підхід, який допоможе зробити вибір з різних альтернативних варіантів.

Перший етап — вироблення варіантів, керуючись міркуваннями економічної ефективності, впливовості зацікавлених у релевантних рішеннях осіб та впливу на навколишнє середовище. Процес відбору актуалізує чотири етапи:

- 1) створення блок-схеми;
- 2) виявлення суттєвих екологічних проблем;
- 3) визначення доступних варіантів;
- 4) вибір найперспективніших варіантів для подальшої оцінки.

На *другому* етапі визначається пріоритетність цих варіантів шляхом ідентифікації економічного та екологічного профілю їх наслідків. Ці ефекти кількісно виражаються у грошовому еквіваленті і розраховують чисті зміни операційних та капітальних витрат. Також ці варіанти зіставляються з урахуванням відносної значимості витрат і вигід.

На *останньому* етапі вимагається постановка цілей, розподіл ресурсів і визначення обов'язків. Обрання варіантів допомагає визначити оптимальне поєднання стратегій попиту та пропозиції для надання послуг з найменшими витратами та в рамках визначених обмежень. Фокус-групи визначають відповідні варіанти та ймовірності найможливіших сценаріїв.

Корпорації можуть обирають методи сценарного прогнозування, щоб визначити ймовірний вплив на узагальнені екологічні витрати, які виникають зі зміною в законодавстві, вдосконаленні технологій і варіюванням технологічних витрат. Оптимальне прогнозування є найважливішим інструментом, який дозволяє розмежовувати різні варіанти прийняття ефективних рішень для корпорацій з високим рівнем невизначеності, постійними змінами та різними точками зору.

Важливо, що стратегія сценаріїв сприяє оцінці та управлінню майбутніми ризиками, максимізує корпоративне мислення та реалізує напрямки врахування довгострокових наслідків екологічних рішень. Оцінка існуючих варіантів, їх обговорення та прогнозування розвитку управлінських дій дозволяють управлінському персоналу різних бізнес-підрозділів активізуватися та вчасно приймати ефективні управлінські екологічні рішення. Незаперечним є допомога в покращенні як бізнес-прогнозування, так і екологічного бюджетування.

Моделювання Монте-Карло та дерева рішень. Моделювання Монте-Карло відноситься до ефективних методів, який допомагає розраховувати ймовірність майбутніх подій в потенційних деревах рішень. Цей метод застосовує комп'ютерні програми багаторазового і швидкого моделювання результатів низки верогідних подій [5]. Дерево рішень представляє структуру екологічного прийняття рішень. Воно забезпечує відображення різних можливих варіантів дій, їх результатів і пов'язаних із ними значень ймовірності для кожного рішення. Корпорації використовують моделювання Монте-Карло для порівняння потенційних витрат, пов'язаних із різними варіантами відновлення навколишнього середовища. За допомогою принагідної вибірки Монте-Карло, отриманої на основі розподілу ймовірностей вартості кожного варіанту, актуалізується оцінка ймовірності спричинення однією вибіркою більш високих витрат, ніж у іншій. Цей метод порівнює найімовірніші витрати, пов'язані з кожною екологічною операцією. Імо-

вірності чи рівні впевненості можуть бути ідентифіковані у діапазоні вирогідних витрат, що призводить до більш надійних та релевантних порівнянь.

Метод Монте-Карло розраховує ймовірність екологічного ризику, що варіюється залежно від змін у екологічних нормах. За допомогою комп'ютерних технологій обчислюється чиста приведена вартість проєкту за математичною формулою. Процес моделювання Монте-Карло змінює значення для майбутніх зобов'язань або процентних ставок, замінюючи випадковими числами із відповідних розподілів ймовірностей. Сучасні інформаційні технології вибирають зразки з цих розподілів та рухаються по дереву рішень, обчислюючи верогідні витрати та обираючи оптимальний варіант вибірки. Якщо в дереві рішень є різні варіанти подій, інформаційна система моделює кожен подію та її найбільш можливі результати. Цей ітераційний процес повторюється до встановлення найвпливовіших ймовірнісних розподілів.

Метод *соціальної рентабельності інвестицій* оцінює вплив інвестицій орієнтованих на фінансову прибутковість. Цей метод зосереджується на кількісному вимірі суспільної цінності, створеної інвестиціями, направленими на соціальні, екологічні і економічні результати. Родзинкою методу є визначення монетарної вартості та порівняння їх з первісними інвестиціями. Метод соціальної рентабельності інвестицій популяризується як інструмент для оцінки результатів діяльності, що виходять за рамки фінансових показників. Він може бути задіяним у неурядових і некомерційних організаціях для оцінки ефективності своїх ініціатив у створенні суспільної цінності[6]. Основна мета використання методу — підкреслення цінності, притаманній певній діяльності, яка актуалізує не тільки фінансові результати. Водночас, метод соціальної рентабельності інвестицій може бути корисним для оцінки альтернатив державної політики та вирішення політичних питань. Інвестори та компанії, що досліджують інвестування впливупотребують також використання цього методу. Соціальноорієнтовані підприємства, які актуалізують досягнення фінансових та соціальних цілей, використовують метод соціальної рентабельності інвестицій для оцінки переваг різних інвестиційних рішень та режимів прийняття екологічних рішень.

Згідно з цим методом точність отриманих результатів піддається сумніву через суб'єктивність і складність визначення монетарної вартості нематеріальних аспектів. Спроба виразити складні соціальні, екологічні та економічні наслідки у грошовому еквіваленті спрощує їхню сутність. Кожний показник потребує обережного розгляду і інтерпретації з урахуванням всіх обмежень та неоднозначностей. Основні припущення та методологічні підходи потребують прозорого представлення разом із результатами для впевненості в достовірності.

Оцінка сталих інвестицій.

Інтеграція сталого розвитку в стратегічний управлінський облік потребує особливої уваги та заснована на акценті уваги до оцінки інформації, яка стосується сталих рішень та актуальних аспектів. Актуалізуються аспекти сталого розвитку задля оцінки капітальних інвестицій. Для більшості корпорацій рішення щодо інвестування є довготерміновими та мають наслідки через роки та десятиліття. Більшість інвестиційних рішень базуються на фінансових критеріях, але врахування сталості може змінити логіку і результати рішень. Хоча не завжди є можливість підрахунку дисконтованого грошового потоку, є можли-

вість оцінки альтернативних джерел інформації, які виходять за рамки організаційних меж [7].

Дискусія. Включення сталості в оцінку капітальних вкладень потребує більшого аналізу, ніж запровадження додаткових цифр. З'являється обов'язок менеджменту, який приймає рішення в корпораціях, провести переоцінку інтеграції аспектів сталості в ефективність прийняття інвестиційних рішень. Інформація, що використовується в царині інвестиційного аналізу може вимагати багатокритеріального підходу, актуалізації мінімальних порогових значень та значущих порогових значень для різних аспектів, оскільки унеможлиблюється агрегування всієї інформації. Корпорації повинні визнавати, що проведення інвестиційного аналізу та оцінка інвестицій, орієнтованих на сталий розвиток, потребує кваліфікованих кадрів. Це визнання може вимагати переоцінки практики менеджменту проєктів і включення міжфункціональних груп у їх розробку, оцінку та управління.

Висновки і перспективи подальших досліджень у даному напрямі. Таким чином, оскільки інвестиційний аналіз та оцінка вкладень вимагають докладного розуміння бізнес-моделі, ринку та макроекономічного середовища, він зумовлює сталість успіху розвитку корпорації як у воєнний час так і в незалежному майбутньому. Інвестиційний аналіз в поєднанні з екологічним обліком допомагає корпораціям приймати вдалі рішення, виокремлюючи з інформації її інвестиційну цінність. Рішення, що ґрунтуються на об'єктивних даних чи виважених судженнях, а не припущеннях, роблять стратегічний успіх корпорацій досяжнішим. Усі методи інвестиційного аналізу є похідними від цього прагнення. Використання стратегічного екологічного інвестиційного управлінського обліку може сприяти перспективному погляду на екологічні проблеми, що відповідає загальним стратегічним цілям будь якої країни. Стратегічний екологічний управлінський облік може вийти за організаційні рамки, взаємодіючи з конкурентами та залучаючи споживачів. У воєнний час та з розвитком концепції сталості значимість стратегічного інвестиційного аналізу та оцінки у взаємодії з екологічним управлінським обліком зростає. Тісніше інтегруючи принципи планетарних кордонів і справедливості між поколіннями, інвестиційний аналіз та оцінка можуть ще більше просунутися до мети сталості розвитку. Гнучкість інвестиційного аналізу дозволяє досліджувати взаємозв'язок між стратегією екологічного/сталого розвитку та механізмами аудиту, а також дозволяє інтегрувати фінансові та нефінансові механізми контролю у загальну організаційну стратегію корпорації.

Література

1. Quantifying environmental externalities with a view to internalizing them in the price of products, using different monetization models / T. L. T. Nguyen та ін. *Resources, Conservation and Recycling*. 2016. Т. 109. С. 13–23. URL: <https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2016.01.018>.
2. Chakhovich T., Virtanen T. Introducing the Sustainability Framework of 'External Control' in Interfirm Control. *South Asian Journal of Business and Management Cases*. 2022. Т. 11, № 1. С. 64–73. URL: <https://doi.org/10.1177/22779779221081486>.

3. Beaver E. LCA and total cost assessment. *Environmental Progress*. 2000. T. 19, № 2. C. 130–139. URL: <https://doi.org/10.1002/ep.670190212>.
4. Ren J. *Waste-To-Energy: Multi-Criteria Decision Analysis for Sustainability Assessment and Ranking*. Elsevier Science & Technology Books, 2020. 400 c.
5. Yoe C. *Principles of Risk Analysis: Decision Making under Uncertainty*. Taylor & Francis Group, 2019. 816 c.
6. SSFA/UEFA. Measuring the Value of Football Participation in Scotland. *Scottish FA*. 2018. 25 c. URL: https://oss.scot/wp-content/uploads/2018/12/Scottish_FA_and_UEFA_SROI.pdf.
7. A4S CFO Leadership Network. *Essential Guide to Capex: A Practical Guide to Embedding Sustainability into Capital Investment Appraisal*. The Prince of Wales's Charitable Fund. 2019. URL: [www.accountingforsustainability.org/content/dam/a4s/corporate/home/KnowledgeHub/Guide-pdf/Capex%20\(2019\).pdf.downloadasset.pdf](http://www.accountingforsustainability.org/content/dam/a4s/corporate/home/KnowledgeHub/Guide-pdf/Capex%20(2019).pdf.downloadasset.pdf).
8. Babafemi I. D. Corporate Strategy, Planning and Performance Evaluation: A Survey of Literature. *Journal of Management Policies and Practices*. 2015. T. 3, № 1. URL: <https://doi.org/10.15640/jmpp.v3n1a6>.
9. Homburg, C., Schyma (née Morguet), T.R., Hohenberg, S. et al. "Coopetition" in the presence of team and individual incentives: Evidence from the advice network of a sales organization. *J. of the Acad. Mark. Sci.* 2023. <https://doi.org/10.1007/s11747-023-00939-1>
10. Konc T., Savin I., van den Bergh J. C. J. M. The social multiplier of environmental policy: Application to carbon taxation. *Journal of Environmental Economics and Management*. 2021. T. 105. C. 102396. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jeem.2020.102396>.

References

1. Quantifying environmental externalities with a view to internalizing them in the price of products, using different monetization models / T. L. T. Nguyen та ін. *Resources, Conservation and Recycling*. 2016. T. 109. C. 13–23. URL: <https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2016.01.018>.
2. Chakhovich T., Virtanen T. Introducing the Sustainability Framework of 'External Control' in Interfirm Control. *South Asian Journal of Business and Management Cases*. 2022. T. 11, № 1. C. 64–73. URL: <https://doi.org/10.1177/22779779221081486>.
3. Beaver E. LCA and total cost assessment. *Environmental Progress*. 2000. T. 19, № 2. C. 130–139. URL: <https://doi.org/10.1002/ep.670190212>.
4. Ren J. *Waste-To-Energy: Multi-Criteria Decision Analysis for Sustainability Assessment and Ranking*. Elsevier Science & Technology Books, 2020. 400 c.
5. Yoe C. *Principles of Risk Analysis: Decision Making under Uncertainty*. Taylor & Francis Group, 2019. 816 c.
6. SSFA/UEFA. Measuring the Value of Football Participation in Scotland. *Scottish FA*. 2018. 25 c. URL: https://oss.scot/wp-content/uploads/2018/12/Scottish_FA_and_UEFA_SROI.pdf.
7. A4S CFO Leadership Network. *Essential Guide to Capex: A Practical Guide to Embedding Sustainability into Capital Investment Appraisal*. The Prince of Wales's Charitable Fund. 2019. URL: [www.accountingforsustainability.org/content/dam/a4s/corporate/home/KnowledgeHub/Guide-pdf/Capex%20\(2019\).pdf.downloadasset.pdf](http://www.accountingforsustainability.org/content/dam/a4s/corporate/home/KnowledgeHub/Guide-pdf/Capex%20(2019).pdf.downloadasset.pdf).
8. Babafemi I. D. Corporate Strategy, Planning and Performance Evaluation: A Survey of Literature. *Journal of Management Policies and Practices*. 2015. T. 3, № 1. URL: <https://doi.org/10.15640/jmpp.v3n1a6>.

9. Homburg, C., Schyma (née Morguet), T.R., Hohenberg, S. et al. “Coopetition” in the presence of team and individual incentives: Evidence from the advice network of a sales organization. *J. of the Acad. Mark. Sci.* 2023. <https://doi.org/10.1007/s11747-023-00939-1>
10. Konc T., Savin I., van den Bergh J. C. J. M. The social multiplier of environmental policy: Application to carbon taxation. *Journal of Environmental Economics and Management*. 2021. T. 105. C. 102396. URL: <https://doi.org/10.1016/j.jeem.2020.102396>.